

GAZETĂ TRANSILVANIEI.

Redactiunea si Administratiunea:

Brasovu, piati'a mare Nr. 22. — „Gazetă“ ese:

Joi si Dumineca.

Pretiul abonamentului:

pe unu anu 10 fl., pe siese luni 5 fl., pe trei luni

2 fl. 50 cr. — Tieri esterne 12 fl. pe unu anu seu

28 franci.

Anulu XLIII.

Se prenumera:

la postele c. si r. si pe la dd. corespondenti.

Anunciurile:

un'a serie garmondu 6 cr. si timbru de 30 cr.

v. a. pentru scacare publicare. — Scrisori ne-

francate nu se primesc. — Manuscrise nu se

retransmitu.

Nr. 89.

Joi, 6 | 18 Novembre

1880.

Brasovu 5/17 Novembre.

Cestiunea Dulciniei nu a mai facutu in timpul urma nici unu pasu inainte spre solutiunea s'a. Pórt'a a promis, nu mai scimu a cátæa-óra, că va redá acelu tienutu Munteneigrinilor si tota lumea stéptă acuma că Pórt'a se 'si implinéasca promisiunea.

Flot'a européna se afla inca totu in apele Dulciniei asteptandu resultatulu promisu. Intr'aceea posescu sciri, cari ne spunu că cei mai multi dintre admirali facu preparative pentru de a erná in acele ape. Totodata inse se pregatescu si Albanesii penru érna. Dulcigno este aprovisionatul pe unu anu si locitorii lui nu voiescu se lase că militi'a regulata turcésca se plece din orasius. Astfelui ne potem asteptá că resolvarea cestiunei Dulciniei se mai fia amanata pote inca cateva luni.

Si mai multu vomu trebui se asteptam pénă ce vomu vedé resolvata cestiunea regularii fruntarieelor turco-grece. Grecii facu pregaritari extraordinaire de resbelu, credindu, că prin acést'a voru indemná pe marile poteri de a le sari intru ajutoriu contra Turcilor, cari se preambila inca prin Thessal'a si Epiru cu acelu semtiu, că afara de ei nu mai potu fi altii stapani peste aceste frumóse provincie. Poterile privescu pénă acuma cu mare flagma la pregaritile de resbelu ale Grecilor si nici un'a nu se misca in favorulu loru. Déca Grecii pentru salvarea onorei nationale ar' declará resbelu Turciei ar' potea-o inca pati că Serbii la 1876.

Dintre töte cestiunile pendente tocmai aceea care ne intereséza pe noi Romanii mai de aprópe se pare a fi mai aprópe de solutiunea ei. Este cestiunea navigatiunii Dunarii, dela Portile de feru pena la marea Négra.

In 15 l. c. era sè se intrunéasca pentru prim'a ora membrii comissiunei Dunarene la Galati si se dice, că indata ce voru sosi delegati Serbiei si ai Bulgariei va incepe discussiunea asupra „comissiunei mixte.“ Suntemu curiosi se vedemu déca se va adeveri scirea, că Austro-Ungaria va sustiné si acuma ante-proiectulu seu si că Germania Italia si chiaru si Serbi'a ar' fi decise a-o sprigini in pretensiunile sale.

In privint'a acést'a atragemu atentiunea cetitorilor nostri asupra unui estrasu d'intru'nu articolu importantu alu „Romanului.“ Din declaratiunile acestui diaru se vede, că Romania e decisa a se impotriui ori-carei mesuri, ce ar' lua 'o comisiunea Dunaréna in contra dispositiunilor tratatelor si a interesselor statului romanu.

Firm'a hotarire a guvernului romanu de a nu lasá că să se vateme interesele romane la Dunare va cadé greu in cumpena sub impregiurarile actuale. Consultarile comissiunei europene dela Galati voru avé negresitu o importantia mare si pote că poterile se voru grupá facia de cestiunea libertatii navigatiunii pe Dunare in doue tabere mari, ceea ce nu va remané fara influentia asupra viitoriei desvoltari a cestiunei orientale.

Cine va poté luá in nume de reu guvernului romanu, déca va recurge la töte medilócele possibile spre a aperá dreptulu si interessulu tierii la Dunare? Romania ar' trebui se abdica la marea missiune de a aperá interesele Europei la gurile Dunarei, déca ar' concede că vr'unulu din statele mari vecine se monopolizeze comerciul pe Dunare.

Ce e dreptu a luptá in contra planurilor poternicului cancelariu germanu — si se dice că elu springesce anteproiectulu austriacu — va fi greu pentru Romania, dupa cum se vede inse ea nu va remané singura in acést'a lupta si apoi chiaru de ar' fi parasita de töte poterile ne vine a intrebă cu „Romanulu“, că óre Romania nu ar' avé atata

curagi, cătu ore man'a de ómeni din Dulcigno, de a resiste pressiunei nedrepte a poterilor?

Speramu inse, că Romania nu vá fi silita de a recurge la mediocul impotrivirei. Guvernul austro-ungaru trebuie se fia cu mare bagare de séma, déca amicitia Romaniai nu-i este indiferenta!

O scola romana de tiesatu in Sacele.

Adunarea generala a despartimentului I alu Asociatiunei, ce s'a tienutu Duminec'a trecuta in Cernatulu Saceleloru va fi un'a din cele mai memorabile, pentru că cu acést'a ocazie s'a intrupatul un'a din acele idei frumóse si folositore dela a carora realizare depinde viitora desvoltare materiala si morală, depinde fericirea poporului romanu. Dupa ce adunarea si-a fost terminat lucrarile, conformu ordinei de dì, zelosulu Romanu, d. Di amand i I. Manole aratandu intr'unu discursu bine cugetat si bine semtitu ce perdere mare este pentru poporul nostru, că industri'a de casa renumita a femeilor romane din Sacele a decadiutu atat de multu, din caus'a timpurilor vitrege si a lipsei de sprigini si incuragiare, si dovedindu cu exemple scose din propri'a esperiintia, că femeile romane si cu deosebire Sacelencele nostro au unu talentu extraordinari si pentru cele mai grele lucrari industriale, — ceea ce o documenta insasi imbracamintea mai multoru membri din cei de facia, cari portau vestimente din postavu siu tiesatu si vapsitu de Romance din Sacele, — facu propunerea că se contribuim pentru infiintarea unei scole romane de tiesaturi de lana, bumbacu s. a. in Sacele. Propunerea acést'a salutara secundata si spriginita cu totu feliulu de argumente din partea d-lui advocatu Iosifu Puscariu, a fostu primita in modu entusiasticu de toti cei de facia si in timpu de o jumetate óra s'au si subsemnatu peste optusute de florini pentru infiintarea scólei proiectate, ceea ce se poate vedé din list'a ce-o publicamu mai josu.

Pentru astazi nu potem decatú se dàmu espressiune bucuriei nostro pentru nobil'a initiativa si frumosulu resultatulu, ce i-a urmatu indata. Suntemu convinsi că, caus'a infiintarii unei scóle industriale romane in Sacele, va fi imbraçiosata cu cădura de cătra toti Romanii generosi si astfelui speram că vomu poté fi cătu mai curéndu atat de fericiti a anuntá deschiderea primei scóle romane industriale in Ardeaulu.

Este óre de lipsa se mai apelamu in specialu la generositatea concitatianilor nostri romani din Brasovu? Suntemu siguri, că ea se va documenta si acuma cu aceea-si stralucire că si altadata. Observam numai că contribuirile sunt a se inainta dlui protopopu I. Petricu directorulu despartimentului I alu Asociatiunei.

List'a Nr. I.

Noi subsemnatii contribuim pentru infiintarea unei scóle romane de tiesaturi de lana, de bumbacu s. a. si spre perfectiunarea industriei de casa s. a. in Sacele:

Diamandi Manole 200 fl.; Iosifu Baracu, protop. 100 fl.; Iosifu Puscariu, adv. 100 fl.; Ioanu Petricu, protop. 50 fl.; Ioanu Lengeru adv. 50 fl.; Constantinu Nicolai, com. 50 fl.; Ioanu Dorca, directoru 60 fl.; Radu Pope'a, parochu, 40 fl.; Eremia Verzea, par. 40 fl.; Alessiu Verzea, par. 30 fl.; Victoru Pope'a, par. 20 fl.; Demetriu Coltofaneanu, par. 10 fl.; Stefanu Manolle, capel. 10 fl.; George Urdea, par. 10 fl.; Ioanu Bozoceanu, prof. 10.; Demetriu D. Iarc'a 25 fl.; Anastasie Barsanu iuvet. 5 fl.; Ioane Odoru, par. 10 fl.; Ioane Pope'a prof. 10 fl.; Stefanu Iosifu, direct. 5 fl.; Dr. Aurel Muresianu 25 fl.; Ioanu Petricu, dir. 5 fl.; Ioanu Gavrusi inv. 5 fl.; Ioanu Aronu invet. 3 fl. Suma totala 873 fl. v. a.

Cestiunea Dunarei.

In ajunulu intrunirei comissiunei Dunarene, „Romanulu“ vorbindu despre staruintele eventuale ale Austriei de a face sè se primésca faimosulu ante-proiectu, dice, că aceste staruintie ar' poté numai se turbure bunele raporturi dintre Romania si Austro-Ungaria, dér' acestu ante-proiectu, chiaru admisu, nu va poté niciodata se fia aplicatu fara voint'a si concursulu statului romanu; apoi continua asia:

„Déca fatalitatea va voi că cuventulu, că ratitiunea, că dreptulu se nu aiba nici o ascultare, va veni neaperatu rendulu impotrivirei; si pe acestu teremu rolulu Romaniei, de si neplacutu, va fi forte lesne. Déca se va admite comissiunea micsta, sub presiedintia Austro-Ungariei, comissiune cu totulu contraria tratatelor de Paris si Berlin, va fi destulu Romaniei se refuse de a'si tramite reprezentantulu in acea comissiune, pentru ca ea se nu pota functiona. Déca acea comissiune, lucrando chiaru fara participarea Romaniei, va voi se faca actu de autoritate pe tiemulu romanescu, autoritatile romane nu voru avé de cătu se voiésca pentru că nici una din dispositiunile comissiunei micste se nu fia tienuta in séma.“

„Aru fi negresitu tristu, pentru bun'a armonia dintre Statele vecine, că Romania se fia nevoita a recurge la asemenei midilóce; pusa inse intre dreptulu unitu cu interesulu seu si interesulu bine seu reu intielesu alu altui Statu, care tiéra n'aru recurge óre la asemenei midilóce spre a se aperá? Micul Dulcigno, asiediatu in bataia tunurilor, de pe flotele unite a siépe mari puteri, resista inca de a admite sórtea ce i'sa facutu de unu Congresu Europénu; si óre Romania, care nici că are a se teme de o demonstratiune navală, n'aru avé atata curagi cătu are man'a de ómeni din Dulcigno? Ni se pare că Romanii au datu deja destule probe că nu trebui se fia priviti că atata de mici la anima...“

Diarulu francesu „Le Soir“ publica sub titlulu: „unu interesu francesu“, unu articulu privitoriu la libertatea navigatii unii pe Dunare. Cestiunea acést'a, dice „Le Soir“, e de mare importantia pentru comerciul francesu si aci se tractéza inca de ceva mai multu: a nu lásá, că monopolulu comercialu se duca la monopolulu politicu. Traditiunile Austriei au impinsu pe acést'a potere intotdeuna spre gurile Dunarei si spre marea Egea. Diu'a in care ea va realisa aceste doué visuri va absorbi imperiul otomanu economicesc si va anihilá in acelasi timpu totu aceste state dunarene independente: cari, la acosta óra — unulu din ele mai cu séma: Romania — sunt o pedeca serioasa la nesce proiecte prea ambitiose.

„Austri'a“, continua numit'a fóie, „inca la 1857 a redigeatu unu memoriu, care fù primitu si subsemnatu la Vien'a de patru state, dér' respinsu la Paris in 1858 de poterile intruite in conferinta. Acestu proiectu va renasce acuma cu sianse mai mari de succesu, déca poterile interesate nu voru lucrá si nu voru vorbi cu firmitate. Aceste sianse sunt datorite intimitatii Austriei cu inimiculu ei victoriosu dela Sadova. O vointia mai poterica impinge pe Austri'a spre Orientu. Germania este o aliata, care isi iubesc prea multu amicii: ea ii iubesc pena la a rêuni la ceea ce posedu ei; si se scie, că pentru marele directoru alu acestui imperiu a rêuni este a posedá. Deci, Germania impinge pe Austri'a in secretu dér' siguru. Chiaru din punctulu de vedere comercialu Austri'a este unu instrumentu alu Germaniei. Se scie, ce parte activa a luatu acést'a prin agentii financiari ai d-lui Bismarck la afacerile drumurilor de feru otomane si la proiectulu de junctiunea loru cu ceie ale Austro-Ungariei. Se scie, că chiaru acuma d. de Bismarck prepara o uniune, vamala in care elu ar' absorbi Oland'a si Danemarc'a, Austro-Ungari'a

Romani'a, Serbi'a, Bulgari'a. — „Le Soir“ finesce asia:

„Se nu uitamu, că sunt pe malul Dunarei State gelose de independentia lor, și din cari unul mai cu séma, România, a demonstrat, de dieci ani și mai bine, prinț'o mare în tinele politica și o mare valoare militară, că este unu coefficient important în problemă orientală și de care suntem datori catre noi insine a tiené mare contu. Deci se deschidem ochii și se nu lasam, că în lucrările comisiunii, cari incep la 18 l. c., se reusiesc nisice proiecte judecate deja că periculose în 1857, de-o suta de ori mai pericolose inca asta-di. Trăsnicul liberu alu Dunarei, nu interesă de locu pe Austria; este din contra o concurrentia pentru liniele sale ferate. Când ea propune formatiunea unei comisiuni mixte permanente, standu la Rusciuk (articululu 3 alu proiectului seu); când ea cere a presidă acésta comisiune, în care România, Serbi'a și Bulgari'a se figureze pe langa ea și sub ea, ea vrea se puna mân'a pe acésta concurrentia. Si cine ar' suferi de succesulu acestei intreprinderi economice, — lasandu necontentu la o parte politic'a, — cine, déca nu Itali'a, Anglia și França, alu carorù comerciu de importatiune si exportatiune cu principalele dunarene e considerabilu, si cari ar' vedé impuindu-se, prin proceduri vexatorie bine cunoscute, prin pedici, de cari usézătote vointele rele, pasagiul pe căile ferate germane si austriace? Amu voită, inainte de intruirea comisiunii europene, în care figuréza agentul nostru, d. Carrère, a carui fermitate se lauda, se probam printr' rapede expunere, că cestiunea nu lasa nicidecum indiferentu pe publiculu francesu.“

Cronic'a evenimentelor politice.

Cetitorii nostri își voru aduce aminte că d. de Ofenheim nefiindu verificatu, că deputatu în Reichsrath, mandatulu, ce l'a fost capetatu elu cu totu feliul de srietluri dela alegētorii cercului Suceava - Secretu - Radu - I. diu Bucovin'a, a devenit vacantu. Inainte cu câteva dile s'a facut o nouă alegere pentru Reichsrath în acestu cercu și dupa cum aflam candidatulu alegētorilor romani judele Cossowici a esită victoriosu din urna. Candidatulu Nemtilor Miskolczy și candidatulu Evreilor Ofenheim, au cadiutu. Diuarele vienese dicu, că acestu resultatu este a se multiamai multu agitatiunilor lui Ofenheim, care a voită se fia realesu si a despartită pe Evrei de Nemti, noue ne-ar' placé inse a crede, că a invinsu solidaritatea alegētorilor romani. Prin alegerea dlui Cossowici majoritatea federalista din Reichsrath a mai cästigatu unu votu.

In Revist'a s'a septemanala „Curierulu Financiaru“ apretieza si tuatiunea este într-o a României în modulu urmatoriu: „In ceeace privesce politic'a exteriéra a României, dône fapte importante au venită se ne probeze, că ea a facut în ultimii timpi seriose progrese. Primul este numirea printiulai Urusoff că trimisul extraordinar si ministru plenipotentiaru alu Rusiei la Bucuresci, si alu doilea, fas'a inbucuratore, in care a intrat cestiunea libertatii navigatiunei pe Dunare. Lips'a indelungata a unui ambasadoru alu Rusiei pe langa Curtea din Bucuresci, constituă o stare anormala, care lasă a se banui o receala între aceste doue state vecine. Sosirea peste căte-va dile in capital'a României a ministrului plenipotentiaru rusu va fi deci o dovada de bunele nôstre relatiuni cu marele imperiu rusu, si va respandi banuelile nefondate puse asupra României, de o politica partititóre pentru unele puteri in daun'a celor lalte si pôte a intereselor tierei. Eata declaratiunile categorice si asiguratore ce face in acésta cestiunea „Presă“, diarulu oficialu alu ministrului nostru de externe, si care prin urmare sunt de natura a face cea mai deplina credintia:

„Multiamirea publica, care a causat scirea, provine din aceasta, că totu publiculu simte aceea ce si guvernulu simte, adica că politic'a romanescă si stramosiesca este de a fi bine cu totu puterile. Acésta, am repetatu noi de atâtea ori, este si va fi politic'a guvernului nostru. Acésta politica corecta, care consta in a fi bine cu toti, inse a nu se absorbi in nimeni, a caută sprijine si simpatii, inse a si conservă individualitatea, si mai alesu libertatea de actiune. Suntemu fericiti asta-di că suntemu in cele mai bune relatiuni cu Rusia, dupa cum suntemu fericiti că avem a celeiasi relatiuni cu Austro-Ungaria, cu Germania, cu França,

etc. Déca politicii cei mari din opositiune ne numescu rusi, austriaci, francesi, ori de căte ori le spunem că tinem la bunele relatiuni cu fie-care din aceste si alte Puteri, noi primim imputarea; le respondem insc că noi suntemu a umărul română, si se vede că D-loru ne judeca dupa densii.“

In cestiunea navigatiunei Dunarii, care ne interesează atât de multu, avem a inregistră cu placere aci unu primu succesu ce au obtinutu staruintele guvernului romanu pe langa puteri. Comisiunea europene, care peste căte-va dile se va intruni la Galati, a hotarita inca din sesiunea trecuta, că bas'a lucrarilor sale nu va fi autoproiectul Austro-Ungariei, patronatul de Germania si Italia, cum sustinea prim'a putere, ci va lucra ea insasi regulamentul de navigatiune alu marelui riu. Acostu primu pasu facutu speram, că principiulu de libertate a navigatiunei Dunarii va fi adoptat dela inceputu; că puterile, conduse de unu spiritu de dreptate, voru resolvă totu cestiuurile pendinte conformu cu principiele de dreptate, intr'unu modu echitabilu pentru statele riverane cu Dunarea, de a carei libera navigatiune este strinsu legat progresulu loru. In ce privesce guvernul, suntemu siguri, că elu va apara interesele României in sinulu comisiunii cu aceeasi tarie, cu care a sciutu se le apere pe terenu diplomaticu.“

D. colonelu Voinescu, care a fostu insarcinat a notificá independentia României guvernului Imperiului Brasiliiei si Republicei Statelor Unite ale Americii, sosindu la Rio-Janeiro, a fostu primitu, in diu'a de 14 Octobre, in audienta oficiala de catre M. S. Imperatorele Brasiliei, in modulu celu mai bine-voitoriu si a intemperiatu, in totu timpulu siederei sale de doue septemani, primirea cea mai cordiala. Dupa ce s'a terminat missiunea in acésta tiéra, d. colonelu Voinescu a pornit spre Washington spre a indeplini si acolo insarcinarea ce i'sa incredintiatu.

„Coresp. polit.“ primesce din Scutari urmatorele sciri: „Duminec'a trecuta a convocatul Dervisi-pasi'a o adunare a capetenilor mohamedani din lig'a albanesa si i-au intrebatu, déca se supunu dorintie Sultanului de a cedá Dulcigno. Mohamedanii mai toti au datu unu respunsu negativu, declarandu, că numai dupa ce voru intrebă poporul potu se dé unu respunsu definitivu. In diu'a urmatore Dervisi-pasi'a a chiamat la sine 6 membri catolici ai comitetului ligei si lea impartasit parerea conlocutorilor loru mohamedani; d'r si catolicii au declarat, că voru procede solidari cu mohamedanii. Dupa acésta mohamedanii tineru o adunare, care ceru de a li se dá timpu de ganadu 31 dile. O resolutiune redactata in acestu sensu a fost predata lui Dervisi-pasi'a.“

„In Scutari sosescu necontentu voluntari dela diferitele neamuri albaneze. Marti in 9 Nov. soisira 200 6meni din Prizirend, 100 din Tetebea, si 200 din Albani'a de josu. Alaltaeri sosira conduceatorulu ligei Gosca cu 30 siifi arnauti din Ipek, apoi Selim Bim-bassa din Rugava cu 20 siifi albanezi, in fine sosi Ali-pasi'a din Gusinje in Plav'a, spre a organisá militaresce pe Arnautii din Albani'a de susu. — Din cau'a reului timpu principale Nichit'a a tramsu acasa o parte mare a trupelor muntenegrine, cari se afla in taber'a dela Sutorman. — O alta scire ceva mai noua spune, că Pórt'a ar' fi primitu dela Dervisi-pasi'a sciri mai multiamitóre. Mai multe capetenii albaneze se fia castigate pentru cestiunea Dulciniei; massele poporului sunt inse in contra.

Adunarea despart. I alu Associatiunei.

Cernatu (Sacele) 2/14 Novembre.

Adunarea generala a despartimentului I alu Associatiunei transilvane pentru literatur'a si cultur'a poporului romanu, dupa ce s'a fost amanatu de doue ori, s'a tenu tu in fine astadi, gratia interesarului viu alu acelor'a, cari sciu se aduca jertfe pentru binele poporului romanu. Unu frumosu de membri din Brasovu, Siépte sate si alte comune invecinate erau intruniti in biseric'a cea mare dela Cernatu; atatu preotimea cătu si poporulu din Sacele a fost representat la adunare, ceea ce constatuit cu bucuria, desi asiu fi dorit, că se fia in numeru mai mare reprezentati; mi s'a spusu inse că Sacelenii tocmai pe acuma absentăza mare parte, vediendu-si de afacerile economiei loru de vite. Permiteti-mi, dle Redactoru, a schitá aci pe scurtu decursulu acestei adunari.

Dupa serviciulu divinu celebrat in biserică mare directorulu despartimentului d. protopop I. Petricu deschide adunarea printr'o cuvântare, in care desfasuri sublimulu scopu cel urmaresce Associatiunea si resultatele dobândite pînă acumă. Dupa acésta s'a cettu raportul comitetului despre activitatea sa in anulu espirat precum si ratiocinuul despre banii incassati. Reportul si ratiocinuul se predau unei comisiuni compuse din d-nii: I. Dorca, I. Coltofeanu si Al. Verzea spre opinare. Se alegu apoi in comisiunea pentru inscrierea de membri noi dnii G. Urdea, Vas. Pascu si V. Oancea. Presedintele a cettire apoi apelului prin care comitetul central alu Associatiunei din Sibiu provoca si pe acest despartiment de a luă parte la espozitiea industriala si agricola ce se va arangia la 1881 in Sibiu conformu decisiunei ultimei adunari generale a Associatiunei. D. I. Lengeru, adresandu cu deosebire la membri din popor, spusca insenatatea espozitiei, totodata face propunerea, că se aléga mai multe comisiuni pentru diferențieturi, cari se indemne pe economi si industria a participat la espozitie cu articulii loru si medilocesca tramitera loru la Sibiu.

Propunerea din urma se primește si se aleg urmatorele 4 comisiuni: I Pentru Brasov (comisiunea centrala): Diamandi Manole, G. B. Popp, Bart. Baiulescu, Dr. Aur. Muresianu, Vas. Sfetea. II pentru Sacele: Ioan Dorca, George Urdea, Anastasie Barsana, Alexe Verzea, Ioanu Gavrusi. III pentru Treiscaune: Dumitru Coltofeanu, Damianu Draganescu, G. Popici N. Rusu, I. Dim'a. IV pentru Feldioara: giuru: Ios. Morariu, George Dogariu, I. Comescu, Vas. Aiteanu, Dumitru Nanu.

Se cetește harthia comitetului centralu Nr. 23 prin care se receră acestu despartimentu de studiile tienutulu seu din punctu de vedere alu calificatiunii fiscale, economice, etnologice, intelectuale si morale si din punctu de vedere alu meserilor industriei si alu comerciului (a se vedé Nr. 87 al Gaz. Trans. p. XXIV) — Fiindu problemă acésta de totu vasta, incătu nu se pôte realiză intr'unu anu, doi, d. Dr. Muresianu este de parere, că spre a face unu inceputu comitetulu despart. se intre in contactu cu barbatii inteligenți si zelosi din totu comunele spre a stabili o modalitate pentru adunarea de date statistice in directiunea aratata. — D-nii Lengeru si dir. Losifu propunu a se increde cestiunea comitetului desp. si comitetul se si măresca apoi in fiacare comuna membri corespondenti Propunerile aceste se primește.

Comisiunea pentru revederea socotelelor reportea prin d. I. Dorca, că le-a aflatu in totu regul'a. Din reportulu comit. se vede, că ajutórelor votate in adunarea gen. din anulu trecutu nu s'au potutu dă, fiind-că sumele presupuse la facerea bugetului nu au intrat, resulta asiadér' in privintia acésta unu deficitu. Din raportulu cassei se vede că au intrat u că tacse dela membri ord. 100 fl. ear' dela membri binefacetori si ajutatori 25 fl. 67 cr. — Comisiunea pentru revederea socotelelor nefacandu vr'o propunere pentru acoperirea deficitului d. Dr. A. Muresianu propune, că comitetul despart. se ie initiativ'a la arangarea de prelegeri publice populare, cu a caror'a venită se acopera deficitul. Se primește. — Comisiunea insarcinată cu inscrierea membrilor noi raportea, că s'au inscris numai membri binefacetori si ajutatori contribuindu 31 fl. 72 cr. — Se decide, că Adunarea generala viitoră a despart. I se tinea in Brasov (cetate).

Cu-o idea démnă de realizat au venit domni Diamandi Manole si Ios. Puscariu tocmai la urma. Densii au propusu infinitarea unei scoli de teiesutu in Sacele (d. e. că cea din S. St. Georgiu). Ideea a fost primita cu entuziasmu si indata, circulând lista intre membri presenti, s'au subscrisu 873 fl. v. a. De D-dieu, că proiectul acesta se realizeze cătu mai curându!

Satulungu 12 Novembre 1880.

D-le Redactoru! Ve rogu se comunicati publicului nelo miscari de alegere privitóre la constituirea resp. a gerea membrilor din representanti'a comunei Satulungu Legea comunala in § 37 alinea 5 dispune apriatu, că curile de alegere le compune representanti'a comunala. Acésta dispositiune s'a si facut de organulu competentu. A totu acestea pretorulu Henter Gabor a dispusu, că cercurile se formeze nu dupa numerulu caselor ci dupa alfabetu. In modulu acesta mestesiugita alegētorii voru fi Asia si aruncati si mestecati dintr'unu capetu alu satului la cel

laltu, incătu nici nu voru sci, că unde au se mărga se-si
pu de votulu, cu atătu mai vîrtozu, cu cătu alegătorii dintr'unu
cercu voru trebui se trăca prin altu cercu.

Ore se nu cunoscă d-lu pretor acea dispozitivă, după
care nu este ertat, că alegătorii dintr'unu cercu se trăca
prin altu cercu. Scie d-lu pretor, că legea comunala în
acestă cestiu nu-i dă alta autorisare decătu a defige diu'a
alegătorii? Cum vine de influinteza si asupra formarii cer-
curilor? Cum 'si permite a lucră in contra conclusului
luatu de representantia? Unde e pazitoriu legii? Unde
e moralisarea poporului? — Atragem atenția D-lui Vice-
spanu asupr'a acestui abus si-lu rugam, se iè mesnri, că
amploiatii se nu calce legea.

Unu alegătoriu.

Afacerea Bartha-Rüstow.

Clusiu se află de căteva dile intr'o continua
fierbere si iritatiune. Sambata la amédiu l'a
alarmat scirea, că doi oficeri din armăt'a comuna
ducându-se in locuintia redactorelor făiei „Ellen-
zék Nic. Bartha, l'au ciocartit acolo cu sabile
loru, din cauza că a refusat ale dă satisfactiune.

Genesea acestei afaceri este urmată: Intr-unul din numerii trecuti, a fost scrisu diarulu „Ellenzék”, că unu sub-locotenentu cu numele Gustav Rüstow, a numit pe doi voluntari unguri pe
unu anu din armăt'a comuna „căni maghiari” („magyarische Hunde”). In urm'a acést'a s'au dusu doi oficeri c. r. in redactiunea celuilaltu diar maghiaru din Clusiu „Kelet”, spre a declară, că imparta-
sirea adusa de „Ellenzék” nu e adeverata, deoarece
sub-locotenentulu Rüstow n'a avutu nimicu de a
face cu voluntarii anului curentu.

Acesti declaratiuni aparute in „Kelet” a ur-
matu o alta declaratiune in „Ellenzék”, in care se
dice, că nu e vorba de voluntari din anul acest'a
ci de cei din anul trecutu, se sustine susu si
tare, că Rüstow in adeveru a disu cătra doi volun-
tari „magyarische Hunde” si se insira si alte pre-
tinse procederi necorrecte ale acelui oficieru dela
compania a 14-a. Totodata au declarat si res-
pectivii voluuntari, acuma ascultatori la universitatea
din Clusiu, că sub-loc. Rüstow in adeveru a intre-
buințat acele cuvinte față de ei. La aceste re-
petite afirmari au respunsu Rüstow provocandu pe
redactorul făiei „Ellenzék” Nicolau Bartha la
duelu. Bartha a refusat de a se duelă. In urm'a
acést'a mersera unu locotenentu si unu sub-locote-
nentu la redactiunea diarului „Ellenzék” si declara,
că sub-loc. Rüstow nu considera pe redacto-
rul Bartha de unu gentleman. Redactorul res-
pusne: „Spuneti salutare, dér' mi este cu totul
indiferentu, ce parere are acelui d-nu sublocotenentu
de persón'a mea.” D. locotenentu a facutu apoi
atentu pe redactoru, că ómenii, cum se cade, se
poftescu se siéda. Redactorul a chiamat in urm'a
asta pe servitorul seu si ia poruncitu „se deschide
acestoru domni usi'a.” Oficerii inse se dusera din
redactiune mai inainte de a li se arată usi'a.

Se dice, că ofens'a ce li s'a facutu secundan-
tilor lui Rüstow, fiindu dati afara, a datu ansa
la o consultare intre mai multi oficeri in Grand
Café. Sambata la amédiu locotenentulu Dienstl si
sub-locotenentulu Rüstow s'au dusu in locuintia
redactorelor Nic. Bartha (strad'a regelui) spre a lu-
trage la respondere. Bartha vediendu că intra ofi-
cerii, dise cătra ei: „Ce poftescu domnii?” —
„Voim se ceremu satisfactiune dela D-t'a pentru
insult'a ce ne-o ai facutu” — „Secundantii mei
v'au spusu, că in afacerea acést'a nu ve sunt
datoriu cu nici o satisfactiune. Déca'mi veti dovedi,
că făia mea a spusu neadeverulu, sunt gat'a a'mi
retrage afirmatiunile, la dincontra nu potu suferi
că pe alta cale se terrorisati libertatea pressei.”
In momentulu acest'a a observat Bartha in man'a
lui Dienstl unu cărbaci (biciusca) si dise uitandu-
se la ea: „Ve facu atenti domnilor, că se ve-
paziti de a intrebuinta fortia in contra 'mi.”
Dicându aceste Bartha puse man'a pe unu bastonu,
ce se află in unghiul. Unulu din oficeri ilu in-
trebă infuriat că ce voiesce cu bastonulu? Bartha
respusne: „Nimicu, l'am luat numai in mana.”
Atunci Dienstl a datu cu biciusc'a in Bartha. Ace-
st'a voindu a se aperă a lovitură pe Dienstl cu
mare potere dreptu in capu. Rüstow scosă apoi
sabi'a si incepù se dé cu ea in Bartha, care se
aperă cătu potu cu bastonulu, apoi cadiendu-i din
mana bastonulu se aperă cu manile in contra lovi-
tarilor sabiei. Si Dienstl scosă mai tardiu sabi'a
si după ce ambii oficeri ranira pe bietulu redac-
toru la mani la capu si la gât se dusera in fug'a
mare lasandulu singuru sangerandu.

Asia descriu foile din Clusiu intemplarea. In-
data ce se lati faim'a despre cele petrecute in or-
as, stradele se implura de poporu; o ceta ce se
adună inaintea locuintei celor doi oficeri, voindu
se si resbune, sparse pôrt'a casii si era se o iea cu
assaltu, candu deodata sosi unu detasamentu de
soldati cari facura să se retraga multimea si ocu-
para cas'a. Vediendu pe soldati cu baionet'a mul-
timea devin si mai inversiunata si incepù a in-
sultă milita cu cuvinte că „rablo, német kutya”; in
fine trupele curatîra strad'a, poporul se duse
apoi inaintea primariei, cerîndu in gur'a mare satis-
factiune. Vice-comitele, redactorulu dela „Magyar
Polgár” s. a. si-au datu cele mai mari silintie spre
a linisti massele turburate.

Foile din Clusiu nu se mai occupa acuma de-
cătu de acestu evenimentu. Redactiunea făiei
„Ellenzék” a afisat la coltiurile stradelor o
proclamatiune convocîndu o adunare poporala si
fiindu cu cuvintele: Se ni se dé satisfactiune! Re-
presentant'a orasului Clusiu a tienutu o adunare
extraordinara, comisiunea administrativa s'a adre-
satu cătra ministrulu si cătra dieta, diuaristii din
Clusiu s'au adresat cătra societatea diuaristilor
din Budapest'a — toti condamaundu aspru faptul
si cerîndu satisfactiune. Stang'a estrema indata
a si inceputu a face capitalu politicu din inci-
dentul acest'a. Deputatulu Ugron Gábor merge
pêna a provocă in „Ellenzék” pe poporul că „se
eschida din ori-ce societate pe oficerii austriaci;
celu ce-i va primi in cas'a loru si celu ce va sta
cu ei la o mésa se fia urgisitul (!!)” Si căte espec-
tatoriuni de aceste nu se audu si se cetescu de Sam-
bata incocă in Clusiu!

Dupa cum aflam oficerii armatei comune din
Clusiu nici nu mai cutéza a se arata pe strada si
la locuri publice fara escorta militara. Ei pran-
diesc de Sambata toti in casarma; aci si in
casina mergu totu numai print'nu spaliru de
soldati. Noptea traversă patrulele dela doue
companii stradele orasului. Alaltaeri nopte plebea
a spartu ferestrele generalului de brigada din
Clusiu.

Caus'a agrara ardeléna in diet'a maghiara.

(Urmare.)

Capitulu VI.

Esecutiunea.

S 28. Pentru executarea sententiei ajunse la valoare de
dreptu seu a impaciuirei, esmitre tribunalulu reg. unu jude-
dintre membrii sei, care procede din oficiu si independentu
in toate causele ce apartinu executiunei.

Spre acestu scopu judele procedetoriu in druméa pe in-
druméa pe ingineriulu functionatoriu, ca conformu sentintii
seu in paciuiurei, se gătesca in terminu preclusu map'a cea
noua a regularei seu a comassarei, contractulu si côlele de
posessiune, despre nou'a stare a posessiunei, éra la comassare
documentulu comparativ alu posessiunei vechi si noue.

Dupa sosirea acestor operate, judele procedetoriu defig
terminu pentru inceperea dislocarii (kihasítás).

Déca in diu'a acestui terminu partidele facu exceptiuni
contra operatului de dislocare, si déca se ivescu temerii funda-
date, că operatulu nu corespunde sentintiei s'au impaciuirei,
judele procedetoriu chiama numai decătu pe ingineriulu auten-
ticatoriu, i asculta opinionea in privint'a cestiuenei ivite,
apoi dispune inceperea dislocarei s'au rectificarea opera-
tului.

Dupa terminarea dislocarei, judele procedetoriu intro-
duce partidele judecatoresce in posessiunea cea noua. Cu
acést'a ocasiune partidele au dreptu se si faca reclamatiunile
contra executiunei. — Judele procedetoriu esaminéa prin
unu ingineriulu autenticatoriu corectitatea technica a operatului
de dislocare si substratele reclamatiunilor, si pe bas'a acestor
opiniuni autentica operatulu, seu dispune in privint'a recti-
ficarilor necessarie.

Pentru remedierea gravaminelor ce s'au potutu ivi in
de cursulu executiunei, are locu representatiunea normata in
S 18. Decisiunea adusa de tribunalu in acést'a tabla re-
gesce si de acolo la Curi'a regescă că foru supremu.

Se primescu.

Capitulu VII.

Spesele.

S 29. „Fia-care partida suporta spesele impreunate cu
representarea drepturilor si intereselor sale.

Déca cerere pentru comassare nu se incuvintieza, spe-
sele oficiose ale pertractarii remase fara rezultat este
datoru se le suporte petentulu.

Partid'a, care cere a dou'a ora comassarea fara basa,
se pote judecă in restituirea speselor celorlalți posesori.”

S 30. „Dilele de lucru cu man'a si cu carulu, pre-
cum si carausiile ce suntu necesarie in de cursulu segregarii

urbiale a padurilor, pasiunilor si trestisielor suntu da-
tori a le presta fostii iobagi.

Celealte spese ale regularii de posessiune le suporta
exclusiv fostulu domn'u feudal, respective fostii domni feu-
dali si adeca ei intre sine in proportiunea posessiunei ce o
voru capetă cu ocasiunea impartirei.

„Déca in privint'a anteciparii speselor fostii domni
feudali nu se voru inov intre sine, judele procedetoriu va
statori proportiunea, in care sunt datori se le antecipe.
Atâtua antecipiatiile cătu si sumele de complanare, cari
dupa terminarea regularii de posessiune le va statori tribu-
nalulu, se incaseaza pe calea administrativa.”

§ 31. „La proportionari: spesele regularii le suporta
in bani gata fiacare partida interesata in proportiunea posses-
siunei seu competitiei ce i se vine din teritoriul comunu.

Pentru acoperirea prealabila a acestor spese trebuie
să se gateasca unu preliminar si sum'a necesaria impar-
tiindu-se in proportiunea intregei contributiuni fonciari de
statu a comunei seu comunelor interesate la proportionare,
se incaseaza prin organele designate in art. XV 1876.

Dupa terminarea proportionarii sum'a speselor si im-
partirea ei individuala o statoresc tribunalulu, der' compla-
narea sumelor incassate prealabilu o efectuesc de asemenea
organele financiale.”

§§-ii 29, 30 si 31 se primescu.

§ 32. „In casurile de comassare toate spesele proce-
derei sunt datore ale suporta in bani gata toate partidele inter-
esate — si anume la comassari generali in proportiunea
contributiunei fonciari a intregei posessiuni ce o an pe ter-
itoriul comunei — ear' la comassari partiale (§ 7) in pro-
portiunea contributiunei fonciari a posessiunei supuse comas-
sarii.

Despre aceste spese se face unu preliminar si pe bas'a
acestuiu sum'a necesaria o incaseaza organele designate in
art. de lege XV 3876.

Acei posessori, cari au numai intravilanu in comun'a
supusa comassarii, numai atunci si numai intru atătu se potu
indatora la suportarea speselor, déca si incătu pentru regula-
larea de posessiune seu proportionarea executata deodata cu
comassarea li se statoresc si lori vre-o competitie.

Dupa terminarea comassarii tribunalulu statoresc
spesele definitivu, ear' sumele ce lipsesc le incaseaza de
asemenea organele financiale.

Déca deodata cu comassarea se efectuesc si segregarea
urbiala a padurilor, pasiunilor seu trestisielor seu propor-
tionarea, in privint'a speselor se aplica normele referitoare la comassare.”

§ 33. „Despre spesele proportionarii seu ale comassarii
judele procedetoriu dupa ascultarea partidelor gatesc
unu preliminar, care pre langa opiniunea tribunalului trebuie
substernutu ministerului de justitia spre esaminare si aprobare.

Spesele preliminate precum si cele statorite definitivu,
se voru incassă dupa normele esistente in acesta privintia
prin organele financiale, deodata cu contributiunea fonciara,
in terminu de 8 ani; — timpul si modulu de resolvire a
sumelor incassate, si conditiunile antecipiatiilor ce se potu
dá si a operatiunilor de creditu ce se potu face pe bas'a
acelora, se voru normă prin ordinatiuni.”

§ 34. „Contra decisiunilor, cari dispunu anteciparea
speselor si cari statoresc preliminar speselor, nu este
admisu vre unu remediu de dreptu separat. Dupa termi-
narea regularii seu comassarii inse contra decisiunei, carea
statoresc sum'a definitiva a speselor, si impartirea ei in-
dividuala, partidele potu apela la respectiv'a tabla reg. si de
acolo la Curi'a reg. că foru supremu, — acesta apelatiune
nu impedeaca executarea decisiunei tribunalului.”

§ 35. „Spesele preliminate in regula precum si cele
statorite definitivu, formeaza pentru posessiunea ce se afla sub
regulare si comassare o astfel de sarcina, care premerge
tote pretensiunile intabulate in cartea funduaria si neintabu-
late, afara de contributiunile directe si restantele de competi-
tie, cari in intielesulu §-ui 67 art. de lege XV 1876 au preferintia,
si de alte detorii si aruncuri comunali, care se incaseaza dupa normele contributiunilor directe, si apartie-
nindu posessiunei, trecu la fia-care proprietariu nou, si prin
urmare si la acel'a, care le-a cumpnratu la licitație. —
In casu de licitație judecatoreasca si de concursu, in pri-
vint'a prioritati partilor de spese espirate, se esplica dis-
pozitiunile §§-lor 67 si 70 din art. de lege XV 1876.”

§§ 32, 33, 34 si 35 se primescu.

(Va urmă.)

(Academi'a Romana.) In siedint'a ordinaria tie-
nuta in diu'a de 12/24 Sept. 1880. d. N. Ionescu dă o
scurtă relație despre excursiunea s'a la Reto-Romanii din
Engadu in Elvetia, stabilește unu interesant paralelismu
intre desvoltarea istorica si literara a neo-latinilor de acolo
si a neo-latinilor dela Dunare, insiste asupra importantiei
pentru Academia, de a intră in legatura cu cativa conducă-
tori intelectuali ai Reto-Romanilor, si conchide prin a cere
să se tramita publicatiunile Academiei umatrelor 7 per-

sóne: Caspar de Curtins la Trons, profesorulu M. I. Bühlér la Coira, profesorulu dr. G. Schmid von Güneck la Disentis, parintele Baseli Carigiet la Disentis, De Willi la Ems, signorului I. M. König la Schuls-Tarasp, De Planta la Reichenau. — Ascultandu-se cu multă interesu relatiunea dlui Ionescu, se primește cererea.

Cu acăstă ocazie, dnii Papadopolu-Calimach și Hasdeu, atragu atenția Academiei asupra bibliotecii publice din Geneva, unde se află căte ceva foarte important pentru istoria română, și mai alesu nesce scrisori inedite ale lui Despotu Heraclide catre Melanchton.

Dl. Dim. Sturdza depune la biuroul bogata colectiune de diplome și acte, scrise slavonesc, romanesce și latinescă începând din secolul XIV, totale relative istoriei române; o colectiune, despre care anunță mai dinainte, că o dăruiște Academiei pentru a pune începutul unui muzeu diplomatic național, după cum, într-o altă donație anterioară, pusese începutul unui muzeu numismatic național. D-șa mai adaugă către acestuia daru prețiosul manuscris al lui Papei Grigore din Măhaci, reproducus și comentat de dl Hasdeu în tomul II din „Cuvinte din betrani“. Dl. Sturdza regretă înse, că în starea actuală a localului Academiei acea colecție diplomatică nu se poate conserva aici, fiindu-espresa la stricătura din cauza umidității, și propunea a fi depusă într-un mod provizoriu în boltile dela creditului fonciar, pena ce ne vomu realiză vechia dorință de a avea un loc propriu. — După o discuție, la care iau parte dnii Calimach, Ghica, Maniu, Felix, episcopul Melchizedec și Aurelianu, se primește propunerea dlui Sturdza, caruia își exprima înca odată cea mai viuă gratitudine pentru măretiul său daru.

Dl. Dimitrie Sturdza face istoricul afacerii documentelor Hurmuzachiană, cînd totușă odată corespondența sa originală cu membrii familiei Hurmuzache, de unde rezultă, că d-șa este reprezentantul nemarginit al lor în acăstă cestiu, având dreptul deplin de a cere o strictă execuție a condițiilor donationale și de a retrage donația în casul contrariu. Dl. Sturdza descrie totale pedicele, pe care le-a întîmpinat succesiiv publicația Hurmuzachiană, din partea ministrilor după timp. Trecerea acestei publicații în sarcina Academiei va fi o garanție contra unor asemenea vizitădini. În orice caz, înse, pentru că trecerea se făa deplină, ministerul, pe lângă fondul anual afectat în prezintă și pe viitor, ne mai datoră 31,000 lei din trecut, cu care să se plătească datoriile facute în timpul, pe cînd publicația depindea dela ministeriu.

După o discuție, la care iau parte duii Maiorescu, Ghica, Hasdeu, Stefanescu și Calimach se decide: 1) Comisiunea întocmită pentru publicarea documentelor urmărește să remane neașteptată în constituția sa în totă atribuția sale de pena acum. 2) Dnii Sturdza și Urechia vor elabora un memorandum asupra cestiei, în baza careia se va face apoi o adresa catre ministeriu.

Diverse.

(Expoziția națională în București.) Cetimul în „Romanul“: M. S. R. Domnitorul a decis astăzi 1/13 Nov. expoziția națională înființată în locurile societății „Concordia Romana“ din inițiativă acesteia. Acăstă solemnitate a fostu pe cînd de impunătoare, pe atât de impresionantă pentru viață Română cu similitudini românești. La 11 ore M. S. Regala însoțită de d. ministru al lucrărilor publice, de d. adjutant colonelul Filitis și de d. prefect al politiei fă primită, în sunetele imnului național, de catre comisiunea expoziției, în fruntea căreia era d. C. Porumbaru, zelosul și meritosul presedinte al „Concordiei Române“, care întîmpină pe M. S. cu o alocuție bine simită, pe care o vomu publică în numerul viitorului. Responsabilul M. S. R. Domnitorului fă primită de asistență cu aclamări entuziaste. După aceea d. Porumbaru prezintă M. S. pe d-nii membri ai comisiunii și apoi începe o revista generală a tuturor obiectelor expuse, în care timp d. Porumbaru da suveranului cele mai amenunță deslușiri asupra viață-carui obiectu spusul și prezintă în același timp pe expunerorul prezent, caruia M. S. nu lipsia nici odată a'i adresă grădănește cuvinte magulitoare și incuragătoare. Revista dură o oră și jumătate. În timpul acesta M. S. nu lasă nimic neobservat, ci cu unu viu interesu se opri la viață-carui obiect, cerându-explicări, informându-se despre cele mai mici detaliuri și facându-diferite observații. O adrenă iușoasă a produsu asupra tuturor celor de față observația atât de justă și de patriotică a Mariei Sale, că „multe milioane voru ramane în tierra în locu de a merge în strainatate, de către România voru continua pe frumosă cale, pe care au apucat, urmandu exemplul pe care 'lu' da astăzi“.

societatea „Concordia Romana“ pentru dezvoltarea industriei naționale. La plecare, M. S. a Regală după ce mai adresă multamiri și căteva cuvinte magulitoare d-lui Porumbaru, promisă a reveni cu M. S. R. Domn'a, de 6 ore ce în scurtul timpului cătu a statu la inaugurare n'a putut vedea totu, după cum doresce. Între persoanele, care asistau la acăstă solemnitate, notamă pe principalele Dim. Ghica, d. generalul Davila și alte căteva persoane de distincție.

[Societatea de lectură din Nasăud.) „Onorata Redacție! Societatea de lectură „Virtus romana rediviva“ a junimei studiștilor dela gimnasiul grec. cath. din Nasăud, încependu-si activitatea pre anul scolaric 1880/81, s'a reconstituită în 29 Septembrie sub conducerea onoratului Domnul profesor Gregoriu Pletosu în modul următor: Președinte: Iosifu Catulu stud. VIII. cl. gimn.; vice-președinte: Nicolae Popu stud. VII. cl. g.; notariu alu siedentielor și corespondentielor: Aleșandru Halitia stud. VII. cl. g.; cassariu Georgiu Verticu stud. VII. cl. g.; bibliotecariu: Aleșandru Buteau stud. VII. cl. g. și controlor: Vladimiro Hacmanu stud. VIII. cl. gim. Acăstă aducându-se la cunoștință publicului totușă odată și tiene de santa detorintă a esprimă cea mai adâncă multamita Onoratelor redacții pentru tramiterea gratuită a prețuilor sale foii; rogându-le, că și pre venitorii se binevoiesc a-o prigini cu acelu favoru. — Din cînd cînd societății „Virtus romana rediviva“ tînuta în 7 Noiembrie 1880. Iosifu Catulu, președinte, Aleșandru Halitia notariu.

[Domeniul Elisabetin] Cetimul în „Curierul Bal.“ Mercuri 23 Oct. v. A. S. R. Domn'a, însoțită de două dame de onore, d. primarul orașului, și d. prefectul orașului, a vizitat scola profesională de fete dela sf. Sava, unde era așteptata cu mare nerăbdare, treptele, antretele și cancelarii scăolei, erau îmbrăcate cu covore, de-asupra usiei de intrare era un cadru tricolor cu inițialele A. L. R. facut de flori artificiale, lucrate în atelierul scăolei. Directoarea, cu totă maiestria sa, a esituit înaintea A. S. R. Domn'a, care a începută în data vizită celor 4 ateliere ale scăolei, vorbindu foarte amabilu cu fiacare elevă și observându lucrul lor. În atelierul de flori, A. S. S. Domn'a a statu, că se vede cum se lucră florile. A. S. R. Domn'a, trecându-apoi în cancelarii scăolei, unde erau expuse mai multe articole lucrate în atelierele ei, precum: lenjerii, broderii, costume palării de dame și copilaresci, gulere și cravate de fantasia, bonetele copilaresci și unu mare assortiment de flori artificiale, a esemnat pe rându cele articole, și a cumpărat două palării, cerându-se i-le transmită la Palat. Ducându-se maiestră modista cu palăriile alese, aduse și din partea scăolei un buchetul de flori artificiale din atelier. Seară, cînd au plecat AA LL. Regale, Domn'a avea în mana buchetul oferit de scola profesională de fete.

(Stipendie și ajutor.) În cîndă 4 Nov. a comitetului Asociației transilvane s'a votat stipendie și ajutor la următorii concurenți: 60 fl. pentru agronomia lui I. Bardasius în Mediaș; 70 fl. realistului N. Radu în Deva; 60 fl. (fund. galliana) lui Stef. Cicio-Popu, stud. de a Vg. în Clusiu; 20 fl. lui Cost. Costinu, faunu în Luncoiu de Jos; 25 fl. lui Bucuru E. Israile bugneriu din Resinari; căte 10 fl. invetăciilor, Carabetiu (Cusdriu), Popu N. (Sibiu), Mihaiu G. (Sibiu), Barta Stef. (dtto), Suciu I. (Orascia), Cicarea P. (Talmaciu), Fléca D. (Miercurea) și Hertiegu V. (Siomcuta-mare.)

(Recepta pentru o casatorie bună.) Când o mama araba își marita fată, îl dă înainte de plecare următoarele consilii: „Tu parasesci acumă pe aceia, dela cari ai purcesu; te departezi din cuibulu, care te-a scutită atâtă timp, din care ai iesit, spre a inveta se ambli, să te duci, că se însoțesci pe unu barbatu, pe care nu l'u cunosci, la a caruia societate nu esti dedat. Ti dau sfatul să-i fi o sclava, de către voiesci că elu se 'ti fia servu. Multă scete cu puçinu. Fi atenția intotdeună la aceea, ce ar potă se vede ochii lui și albi de grija, că ochii lui se nu vede nicio data fapte rele. Veghiéza asupra nutrementului său, veghiéza asupra somnului său; fomea cauză turburare, insomniă produce rea dispositia. Îngrijescete de avereia lui, tractează pe rudele sale cu bunătate. Fi mută pentru secretele lui; de către voiosu, nu te arată trista; de către tristu, nu te arată voișa — atunci Allah te va binecuvantă.“

(Puterea somniferă a hememiliu.) Anglia pretindu, că acăstă planta pe lângă rolul să joace în fabricarea celei mai placute beuturi a rasei anglo-germane, ar mai avea încă proprietatea de a te adormi. El sustine astfel, că o perină împlinită cu flori prospete de hemeiu va aduce unu somu foarte linistit în casurile, în care totă celelalte mijloace cunoscute nu ar fi isbutită. Leacul nu costa asa scumpu că se nu fia incertat la ocazie. Trebuie să nu se uite înse, că se se pună într'unu cuporul caldu hemeiu, ce se voiesc a se întrebuintă pentru unu asemenea leac, în care cuporul se stă vre unu patraru de ora spre a distruga mici insecte ce să arătă aflată în elu. —

(Buchetul comună Paris.) Consiliul municipal de Paris a trimis lordului mărit (primariul) alu Londrei unu măretiu buchetu, reprezentându armele orașului Paris cu deviza: „Fluctuat nec mergitur“ în colori heraldice. Vasulu e formatu de lilieci albi pe unu campu de garofă rosie, și d'asupra 3 flori de crini pe unu campu de azuri, cu corona de flori în colorea aurului. Deviza se compune din boboci de rosa cu ghirlanda de frunze de stejar și laurus. Această buchetu, care e atât de mare, în cînd a trebuit să fie debalat spre a fi băgat pe usi a primariei de Londra, e legat cu panglice tricolore, pe care se citesc inscripții următoare: „Lordului mărit, 25 Octobre 1880.“ „Pr.“

Inscripție.

Într-o ierarhie prin oficiul politianu din locuri ce intrunire din cauza epidemiei de versat, adunarea generală a Reuniunii femeilor române convocată în 7/19 Noiembrie a. c. se amana deocamdata.

Maria Secareanu.
Președintă R. f. r.

Convocatoriu.

Despartimentul cerc. X (Clusiu) alu „Asociației transilv. pentru literatură și cultură poporului rom.“ va tine adunarea sa generală de estu tempu la Almasiul-mare (Nagy-Almás), în 28 Noiembrie st. n. La acăstă adunare suntu cu totu respectul invitați și rogati a participa domnii membri din acestu despartiment, cumu si alti amici ai literaturii și culturii poporului roman, în numeru cînd mai mare.

Clusiu 13 Noiembrie n. 1880.

Directorul despart. Actuatorul despart.
Dr. Silasim. p. Bas. S. Podoba m. p.

Sciri ultime.

Clusiu 16 Nov. S'a latită faimă, că Rebașa și-a datu adi sufletul. Irratiunea crește.

Agramu 16 Nov. Adi noapte eara a fost cutremur de pămînt, cauza multu reu. Diareele aducu amenunță infiorătoare. Omeneii au inceput să disperă cu totul.

Cursulu la bursa de Viena

din 17 Noiembrie st. n. 1880.

Rentă de auru ung.	107.55	Imprumutul cu pre-miu ung.	109.-
Imprumutul căilor ferate ungare	122.75	Losurile p. regulare	
Amortisarea datoriei căilor ferate de estu ungare (1-a emisiune) 80.50		Tisei si a Segedin. 106.50	
dto. (II-a emisiune) 97.50		Rentă de harthia aust. 72.15	
dto. (III-a emisiune) 84.50		„ de argintu	73.25
Bonuri rurale ungare 97.80		„ de auru	86.60
dto. cu cl. de sortare 96.50		Losurile din 1860	130.50
Bonuri rurale Banat-Timis.	95.50	Actiunile bancei austriace	819.-
dto. cu cl. de sortare 94.50		„ bancei de creditu ungare	253.25
Bonuri rurale transilvanie	94.50	„ bancei de creditu austriace	283.40
„ croato-slav.	96.50	Argintul în mafuri	—
Despagubirea p. dijim'a de vinu ung.	95.—	Galbini imperiales	5.60
		Napoleond'ori	9.36
		Marci 100 imp. gurm..	57.90
		Londra.	117.35

Editoru: Iacobu Muresianu.

Redactoru responsabilu: Dr. Aurel Muresianu.

Tipografa: Ioanu Gött si fia Henricu.